

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
<p>دستگاه پرداخت انواع تیغه ها میز پرداخت اتو بخار لباس کار آچار و پیچ گوشتی</p>	<p>آماده سازی دستگاه پرداخت نصب تیغه مناسب برای این مرحله آماده سازی میز پرداخت رفع عیب لول شدگی در فرش قبل از پرداخت آن پهن کردن صحیح فرش بر روی میز پرداخت وصل کردن فرش بر گیره های میز نحوه تشخیص خواب فرعی و فرش</p>

ابزار کمک آموزشی

دستگاه ویدئو پروژکتور

اهداف توانمند سازی

- تشریح عملکرد مکانیکی دستگاه پرداخت و اجزای آن
- تشریح تیز کردن انواع تیغ (تخت - لول)
- تشریح تنظیم میز پرداخت
- کنترل و تنظیم کردن برق دستگاه پرداخت
- کنترل و تنظیم کردن ماکو (تیغ لول - تیغ تخت و سایر اجزا) بر اساس نوع فرش
- آماده کردن دستگاه هواکش و اجزای آن (کیسه - لوله ها - موتور هواکش)
- تیز کردن تیغه ها
- تنظیم کردن میز پرداخت
- تشریح تشخیص جهت مناسب پهن کردن فرش بر روی میز پرداخت
- پهن کردن فرش و تنظیم جهت صحیح قرارگیری آن برای پرداخت

فعالیت های یادگیری ساخت یافته

هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ نمایش عکس	دقت و توجه مشاهده یادداشت برداری تمرین و ممارست پاسخ و پرسش

دانش افزایی

هر کدام از انواع قشو دنداندار و بدون دنداندار برای کدام گروه از قالی های دست باف به کار می رود؟
 از قشو دنداندار برای باز کردن درهم ریختگی نقشه فرش و باز کردن پرزها از هم استفاده می شود. و از قشو بی دنداندار برای صاف کردن پرز فرش و خارج کردن موهای فرش استفاده می شود.

پژوهش کنید

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
	۱	۲	۳	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری			
	درست کاری و کسب روزی حلال			
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
	آماده کردن دستگاه پرداخت			
	نصب کردن تیغه مناسب بر روی دستگاه			
	آماده کردن میز پرداخت			
	پهن کردن فرش بر روی میز پرداخت			
فرایند کار	برطرف کردن ایراد لول شدگی در فرش قبل از پرداخت			
	پهن کردن فرش بر روی میز پرداخت در جهت مناسب خواب آن			
	وصل کردن فرش به وسیله گیره فلزی			
	تشخیص صحیح خواب اصلی و فرعی فرش			
شاخص های کار				
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخصهای دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>			

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دستگاه پرداخت و ماکو قشو ماسک لباس کار	تشخیص عیوب قالی از طریق مشاهده و لمس ایراد پوسیدگی و توضیحات آن نایکنواختی تراکم فرش آماده سازی دستگاه پرداخت و ماکو مراحل پرداخت نهایی فرش قشو زنی و تشریح آن

ابزار کمک آموزشی

ندارد

اهداف توانمند سازی

- تشریح تشخیص عیوب بافتی فرش از طریق مشاهده و لمس
- یافتن عیوب بافتی فرش و تعیین میزان پرداخت هر قسمت
- تشریح به کارگیری و کنترل ماکوی پرداخت
- به کارگیری و کنترل ماکوی پرداخت
- قشو کشیدن

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	مشاهده و دقت یادداشت برداری تمرین و ممارست پاسخ و پرسش

فعالیت

در منزل، مدرسه و مسجد محله خود فرش‌های موجود را بررسی کنید و ایرادات آنها را با ذکر دلیل نوشته و از آنها عکس گرفته و به هنرآموز خود تحویل دهید و در کلاس برای دوستان خود به نمایش گذاشته و دلایل خود را برای آنان توضیح دهید.

ایمنی و
بهداشت

هنگام کار با دستگاه به چگونگی قرارگیری دست بر روی ماکو دقت داشته باشید و نکات ایمنی را که در فصل اول درباره این مرحله کار آورده شده به طور کامل رعایت کنید.

ایمنی

- ۱ هنگام استفاده از ماکوی پرداخت، مواظب دست‌ها باشید.
- ۲ هنگام استفاده از ماکوی پرداخت، توجه داشته باشید که آستین لباس کار درون ماکو گیر نکند.
- ۳ هنگام استفاده از ماکوی پرداخت، توجه داشته باشید که کیسه هواکش به افراد برخورد نکند.
- ۴ در هنگام نصب قالی بر روی میز توسط گیره‌های فلزی مراقب انگشتان دست خود باشید تا لای گیره قرار نگیرد. هنگام قشو زنی در فرش نیز باید کاملاً نکات ایمنی را رعایت کرد تا از آسیب زدن به سمت خود و به فرش جلوگیری شود.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها	۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری					
	درستکاری و کسب روزی حلال					
شایستگی های فنی	فرایند کار	عناوین شایستگی ها	۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو
		تشریح تشخیص عیوب بافتی فرش از طریق مشاهده و لمس				
		یافتن عیوب بافتی فرش و تعیین میزان پرداخت هر قسمت				
		به کارگیری و کنترل ماکوی پرداخت				
		اره کشی کردن فرش				
		قشو کشیدن				
	شاخص های کار	تشخیص صحیح عیوب فرش				
		تشخیص قسمت های مورد نیاز برای اره کشی				
		حصول اطمینان از میزان پرداخت پرز فرش توسط ماکو				
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.					
	۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.					

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
موگیری و تشریح آن آماده‌سازی دستگاه برای موگیری نکات و اصول مهم در پرداخت نهایی	قیچی پرداخت ماسک لباس کار

ابزار کمک آموزشی

ندارد

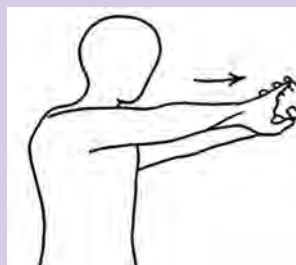
اهداف توانمند سازی

■ موگیری قالی

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ یادآوری نکات ایمنی	مشاهده دقت و توجه تکرار- تمرین و ممارست پاسخ و پرسش یادداشت برداری

ارگونومی در هنگام خستگی ساعد:

بعد از اینکه این حرکت را ۱۰ تا ۱۵ ثانیه انجام دادید، به وضعیت آرامش برگردید و سپس با دست مقابل حرکت را انجام دهید

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری							
	درستکاری و کسب روزی حلال							
شایستگی های فنی	فرایند کار	آماده کردن دستگاه برای موگیری						
		روشن کردن دستگاه و قراردادن ماکو بر روی فرش						
		موگیری فرش						
	شاخص های کار	نصب تیغه مناسب برای موگیری فرش						
		تنظیم فاصله مناسب تیغه و پرزهای فرش						
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.							
	۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.							

نمون برگ ۱-۸- تحلیل استاندارد عملکرد کار		 وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش				
		نام و نام خانوادگی:		شماره ملی:		تاریخ ارزشیابی:
استاندارد عملکرد کار: موبگیری یک متر مربع فرش به میزان یک میلی‌متر از سطح فرش با دستگاه پرداخت در ۲۰ دقیقه	L۲	سطح صلاحیت	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	حرفه		کد حرفه
	G۳	گروه کاری	تکمیل فرش	وظیفه	۰۷	کد وظیفه
		سطح شایستگی	پرداخت نهایی فرش	کار	۰۷۰۹	کد کار

<p>۱- شرایط انجام کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ سالن با کف موزاییک (حدود ۳۰ مترمربع) ■ دستگاه تهویه ■ دستگاه پرداخت ■ میز کار(با ابعاد حداقل ۱۵۰ × ۶۰ سانتی‌متر) ■ دستگاه تیز کردن تیغ - جعبه ابزار - نور کافی
<p>۲- شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ موبگیری یک متر مربع فرش ■ به میزان یک میلی‌متر از سطح فرش ■ با دستگاه پرداخت در ۱۰ دقیقه
<p>۳- نمونه و نقشه کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ پوشیدن لباس کار مناسب - زدن ماسک کاغذی ■ نظافت محیط کار - کنترل و تنظیم کردن برق دستگاه پرداخت ■ کنترل و تنظیم کردن ماکو (تیغ لول - تیغ تخت و سایر اجزا) بر اساس نوع فرش ■ آماده کردن دستگاه هواکش و متعلقات (کیسه - لوله‌ها - موتور هواکش) ■ تیز کردن تیغه‌ها ■ تنظیم کردن میز پرداخت(عمودی - افقی) به تناسب ابعاد فرش ■ پهن کردن فرش و تنظیم جهت صحیح قرارگیری آن برای پرداخت با کشیدن دست بر سطح آن ■ یافتن عیوب بافتی فرش و تعیین میزان موبگیری ■ قشو کشیدن - روشن کردن دستگاه پرداخت ■ کوتاه کردن پرز قالی با ماکوی پرداخت متناسب با رج شمار فرش
<p>ابزار ارزشیابی:</p> <p>مشاهده - لمس - لیست واریسی</p>
<p>۴- ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ سالن با کف موزاییک (حدود ۳۰ مترمربع) ■ دستگاه تهویه (مدل خاص ندارد) ■ دستگاه پرداخت - هواکش - کیسه هواکش - خرطومی هواکش (مدل خاص ندارد) ■ انواع ماکو(کوچک - متوسط - بزرگ) ■ انواع فنر(بلند: ۱۲۰ تا ۱۳۰ سانتی‌متر و کوتاه: ۸۰ تا ۹۰ سانتی‌متر) ■ انواع تیغ لول و تخت ■ ماکوی اره کشی (یک اندازه دارد) ■ میز کار(با ابعاد حداقل ۱۵۰ × ۶۰ سانتی‌متر) ■ دستگاه تیز کردن تیغ (مدل خاص ندارد) ■ جعبه ابزار (شامل پیچ گوشتی - انبر دست - بلبرینگ - پیچ - آچار شماره ۱۴ و ۱۵) ■ نور کافی (ترجیحاً نور طبیعی) یا استفاده از لامپ با مخلوطی از نور سفید و زرد به طوری که در میدان دید پرداخت‌چی قرار نداشته باشد و سطح فرش را کاملاً روشن کند.
<p>۵- تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ خشک کردن فرش(۰۷۰۸) ■ سرویس کاری فرش(۰۷۰۱۱)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه ای و کار دانش

نمون برگ ۹-۱- ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی:		شماره ملی:		تاریخ ارزشیابی:		نوبت اول:
کد حرفه	حرفه:	کد تکمیل کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت	L۲	استاندارد عملکرد کار:	
کد وظیفه	وظیفه:	تکمیل فرش	گروه ارزشیابی کار	G۲	موگیری یک متر مربع فرش به میزان یک میلی‌متر از سطح فرش با دستگاه پرداخت در ۲۰ دقیقه	
کد کار	کار:	پرداخت نهایی فرش	سطح شایستگی	آگاهی، پایه		

ردیف	مرا حل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/ادآوری/نمره دهی)	نمره
۱	آماده سازی دستگاه پرداخت	سالن با کف موزاییک (حدود ۳۰ مترمربع) دستگاه تهویه نور کافی دستگاه پرداخت دستگاه تیز کردن تیغ جعبه ابزار زمان ۱۵ دقیقه	بالاتر از حد انتظار	آماده سازی دستگاه پرداخت و تیز کردن تیغ‌ها	۳
			در حد انتظار	آماده سازی دستگاه پرداخت	۲
			پایین تر از حد انتظار	۵ درصد عدم دقت در تنظیم دستگاه	۱
۲	پهن کردن فرش‌ها روی میز کار	سالن با کف موزاییک (حدود ۳۰ مترمربع) دستگاه تهویه نور کافی میز کار (با ابعاد حداقل ۱۵۰ × ۶۰ سانتی‌متر) ۱ قطعه فرش زمان ۵ دقیقه	بالاتر از حد انتظار	تمیز کردن میز و صاف و پهن کردن فرش در جهت مناسب	۳
			در حد انتظار	پهن کردن فرش‌ها روی میز کار	۲
			پایین تر از حد انتظار	۱۰ درصد عدم دقت در پهن کردن فرش در جهت مناسب	۱
۳	موگیری نهایی	سالن با کف موزاییک (حدود ۳۰ مترمربع) دستگاه تهویه نور کافی دستگاه پرداخت میز کار (با ابعاد حداقل ۱۵۰ × ۶۰ سانتی‌متر) دستگاه تیز کردن تیغ جعبه ابزار ۱ متر مربع فرش زمان ۱۰ دقیقه	بالاتر از حد انتظار	موگیری نهایی صحیح	۳
			در حد انتظار		۲
			پایین تر از حد انتظار	۵ درصد عدم دقت و خط افتادن روی سطح فرش	۱
۴			بالاتر از حد انتظار		۳
			در حد انتظار		۲
			پایین تر از حد انتظار	توجه به همه موارد	۱
					۲

شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت
توجهات زیست محیطی و نگرش

سطح ۱- مسئولیت پذیری (NY۲)
سطح ۱- درستکاری (NY۲)
ماسک کاغذی-لباس کار مناسب (آستین با مچ کیپ)-گوشی محافظه صوت، رعایت ارگونومی صحیح ایستادن
پرزهای اضافی حاصل از عملیات پرداخت در کیسه های مخصوص جمع آوری شده و برای مصارف مختلف آماده می شوند

قابل قبول
غیر قابل قبول

☐ بلی	ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)
☐ خیر	
<p>معیار شایستگی انجام کار : کسب حداقل نمره ۲ از ۱ و ۳ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی های غیر فنی ، ایمنی، بهداشت ، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار</p>	

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
میخ سوزن در سایز های مختلف (متناسب با فرش) چکش نخ تراز	دارکشی و تعریف آن دلایل ایجاد کجی در فرش انواع کجی در فرش انواع دارکشی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- شرح استفاده مفید از فضای کارگاه
- چیدمان فرش ها متناسب با فضای کارگاه
- بیان ابزار مناسب اندازه گیری ابعاد فرش
- تشریح اندازه گیری ابعاد فرش
- نصب موقت یک طرف فرش بر روی کف چوبی کارگاه
- علامت گذاری، میخ زدن و نخ کشیدن اطراف فرش (گونیا کردن)
- بیان انواع دارکشی سنتی و جدید: (میخی - لولایی - پرسی) متناسب با اشکالات فرش
- تشریح کوبیدن صحیح میخ

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
توضیح و تشریح نمایش عکس پرسش و پاسخ	یادداشت برداری دقت و توجه مشاهده پاسخ و پرسش

دانش افزایی

ندارد

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها	۳	۲	۱	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری					
	درستکاری و کسب روزی حلال					
شایستگی های فنی	فرایند کار	چیدمان فرش ها متناسب با فضای کارگاه				
		اندازه گیری ابعاد فرش				
		نصب موقت یک طرف فرش بر روی کف چوبی کارگاه				
		علامت گذاری، میخ زدن و نخ کشیدن اطراف فرش (گونیا کردن)				
		انجام انواع دارکشی (میخی - لولایی - پرسی) متناسب با اشکالات فرش				
		کوبیدن صحیح میخ				
	شاخص های کار	تشخیص کجی در ابعاد فرش				
		فراهم کردن ابزار و وسایل مورد نیاز دارکشی				
		گونیا کردن فرش بر روی زمین				
		کوبیدن میخ بر روی فرش با کشش مناسب کجی				
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.					
	۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.					

جلسه نوزدهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
نخ تراز سوزن متر میخ دستگاه دارکشی لولایی اتو بخار	توضیح دارکشی سنتی و مراحل آن گونیا کردن و تشریح آن نحوه صحیح متر کردن دارکشی میخی و لولایی معایب دارکشی سنتی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور و پرده نمایش
- لوح فشرده عکس و فیلم

اهداف توانمند سازی

- کشیدن فرش با استفاده از ابزار چنگک فرش کشی به اندازه چارچوب گونیای مشخص شده
- کوبیدن صحیح میخ بر اساس مقدار و محل کج بودن فرش
- کار کردن با دستگاه دارکشی لولایی برای تصحیح ابعاد فرش
- یافتن معایب دارکشی سنتی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عکس و فیلم امکان بازدید نمایش عملی توضیح و تشریح	مشاهده دقت و توجه تکرار تمرین و ممارست یادداشت برداری پرسش و پاسخ

دانش افزایی

- هنگام کوبیدن میخ باید مراقب انگشتان دست خود باشید.
- هنگام کار با چنگک باید مراقب بود تا فرش پاره نشود.
- از میخ های سالم و متناسب با رج شمار استفاده شود.
- استفاده از ماسک و عینک الزامی است.

ایمنی و
بهداشت

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات، زیست محیطی	مسئولیت پذیری							
	درستکاری و کسب روزی حلال							
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	کشیدن فرش با استفاده از ابزار چنگک فرش کشی به اندازه چارچوب گونیای مشخص شده						
		کوبیدن صحیح میخ بر اساس مقدار و محل کج بودن فرش						
		کار کردن با دستگاه دارکشی لولایی برای تصحیح ابعاد فرش						
		یافتن معایب دارکشی سنتی						
	شاخص های کار	نصب صحیح فرش بر روی تخته لولایی متحرک با میخ						
		استفاده میزان مناسب از محلول تثبیت کننده						
		لول کردن فرش ها بعد از مرحله دارکشی						
	تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.						
		۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.						

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
مواد تثبیت کننده (سریشم، کتیرا و...) آب سطل لباس کار دستگاه پرس اتو بخار	انواع مواد تثبیت کننده و شرح آنها نحوه ترکیب این مواد با آب و مراحل آن دارکشی پرس و مراحل کار و ابزار مورد نیاز آن

ابزار کمک آموزشی

ندارد

اهداف توانمند سازی

- بیان انواع مواد تثبیت کننده و طرز تهیه و آماده سازی آنها
- تشریح کاربرد دستگاه پمپ و نازل
- آماده سازی سریشم و کتیرا
- پاشیدن سریشم یا کتیرا با استفاده از پمپ به پشت فرش
- شرح عملکرد مکانیکی دستگاه دارکشی پرس
- کشیدن فرش با استفاده از ابزار چنگک فرش کشی به اندازه چارچوب گونیای مشخص شده
- کار کردن با دستگاه دارکشی پرس برای تصحیح ابعاد فرش

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
توضیح و تشریح نمایش انجام عملی پرسش و پاسخ	مشاهده یادداشت برداری پاسخ و پرسش تمرین و تکرار

با هم کلاسی‌های خود بحث و گفت‌وگو کنید. معایب و مزایای هر سه روش را بررسی کرده و یادداشت کنید.

دارکشی پرسی سریع‌تر عمل می‌کند و آسیب کمتر به فرش وارد می‌کند. دارکشی لولایی دارای قدرت بیشتری است ولی برابر کشش زیاد برای فرش‌های کهنه مناسب نیست. دارکشی میخی هم قابل کنترل است ولی میخ زیاد به فرش‌های کرم و ظریف آسیب می‌رساند.

درصد ترکیب مواد تثبیت‌کننده

در قدیم بیشتر از مخلوط سریشم یا کتیرا با آب به‌عنوان محلول تثبیت‌کننده پس از دارکشی پرسی فرش (صاف شدن کلیه طول و عرض و زوایای آن) استفاده می‌شده است. معمولاً به ازای یک لیتر کتیرا پنج لیتر آب به کار گرفته می‌شد. امروزه به دلیل آنکه سریشم از جنبه بهداشتی مورد تأیید نمی‌باشد، استفاده نمی‌شود.

در حال حاضر برای تثبیت فرش‌ها پس از دارکشی پرسی از محلول رقیق شده نرم‌کننده و یا چسب چوب با آب به نسبت یک به ده (یک لیتر نرم‌کننده با ده لیتر آب)، استفاده می‌کنند. امروزه در بسیاری از افشانه آب به تنهایی استفاده می‌شود. پس از این کار فرش را در دستگاه به همان حالت قرار می‌دهند تا کاملاً خشک و صاف شود.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری						
	درستکاری و کسب روزی حلال						
	مدیریت مواد و تجهیزات						
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو
	آماده کردن مواد تثبیت کننده						
	استفاده از مواد تثبیت کننده						
	کشیدن فرش با استفاده از ابزار چنگک فرش کشی به اندازه چارچوب گونبای مشخص شده						
	کار کردن با دستگاه دارکشی پرسی برای تصحیح ابعاد فرش						
	افشان کردن مواد تثبیت کننده بر سطح فرش						
	فرآیند کار	قرار دادن صحیح فرش در دستگاه دارکشی					
تنظیم زوایا و ابعاد فرش در دستگاه دارکشی							
بستن فرش با تسمه‌های مخصوص به دستگاه							
درصد صحیح مواد محلول تثبیت کننده							
شاخص‌های انجام کار							
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.						
	۲- شاخص‌های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.						

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نمون برگ ۱-۸ - تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی:		شماره ملی:	تاریخ ارزشیابی:		نوبت اول:
کد حرفه	حرفه:	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	L۲	سطح صلاحیت	استاندارد عملکرد کار:
کد وظیفه	۵۷	تکمیل فرش	G۴	گروه کاری	دارکشی قالبچه با ۱/۵ مترمربع مساحت با کیفیت درج شده در جدول استاندارد دارکشی (جدول شماره ۲) به وسیله ابزارهای دارکشی در ۳۰ دقیقه
کد کار	۵۷۰۱۰	دارکشی فرش	آگاهی، پایه	سطح شایستگی	

۱- شرایط انجام کار:

- فضای کارگاهی با کف چوبی
- دستگاه تهویه - تأسیسات گرمایشی نور مناسب
- دستگاه دارکشی لولایی - دستگاه دارکشی پرس - چنگک فرش کشی
- دستگاه بن ماری کردن سریشم
- پمپ و نازل برای پاشیدن سریشم - سریشم و کتیرا
- میخ - چکش - میخ کش

۲ - شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار:

جدول شماره ۲- جدول استاندارد دارکشی

ویژگی‌ها	خصوصیات
برابر بودن اندازه طول‌ها و عرض‌ها	گونیا شدن فرش
مناسب بودن میزان مواد تثبیت کننده مصرفی	سفت نشدن ابریشم
کشیدن تدریجی فرش با نیروی متعادل	عدم پارگی فرش توسط میخ و چنگک فرش کشی
صحیح بودن روش پاشیدن سریشم به پشت فرش	عدم برگشتن کجی فرش
پاشیدن یکنواخت سریشم به پشت فرش	عدم لک شدن پشت فرش

۳- نمونه و نقشه کار:

- پوشیدن لباس کار - زدن ماسک کاغذی - پهن کردن فرش به پشت روی تخته دارکشی
- میخ زدن گوشه بالا و پایین فرش (یک سمت) - اندازه گرفتن ابعاد فرش
- تعیین میزان و محل کج بودن فرش - گونیا کردن فرش با استفاده از نخ تراز و میخ
- کشیدن فرش با ابزار چنگک فرش کشی - تثبیت کشیدگی فرش با میخ
- آماده سازی سریشم با دستگاه بن ماری - ریختن سریشم آماده شده داخل مخزن
- پاشیدن سریشم به پشت فرش - کشیدن میخ‌ها پس از خشک شدن فرش
- تحویل دادن فرش به بخش رفوگری یا سرویس کاری

۴- ابزار ارزشیابی:

مشاهده - اندازه‌گیری - لیست وارسی

۵- ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار:

- فضای کارگاهی با کف چوبی (چوب روسی با ضخامت حداقل ۲۰ سانتی‌متر)
- دستگاه تهویه مناسب جهت جلوگیری از پخش شدن بوی بد سریشم در فضا
- تعبیه تأسیسات گرمایشی جهت خشک شدن فرش‌های سریشم زده شده
- نور مناسب (استفاده از نور سفید و زرد)
- دستگاه دارکشی لولایی - دستگاه دارکشی پرس - چنگک فرش کشی
- دستگاه بن ماری کردن سریشم - پمپ و نازل برای پاشیدن سریشم - سریشم و کتیرا (سریشم گاوی)
- میخ (۱۴×۱/۵ میلی‌متر) - چکش - میخ کش

۶- تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری:

- خشک کردن فرش (۵۷۰۸)
- پرداخت نهایی فرش (۵۷۰۹)

نام و نام خانوادگی:	شماره ملی:	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:	 وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی دفتر تالیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش		
				کد حرفه	حرفه :	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی
کد وظیفه	۰۷	وظیفه:	تکمیل فرش			
کد کار	۰۷۰۱۰	کار:	دارکشی فرش			
استاندارد عملکرد کار:	L۲	سطح صلاحیت		نمون برگ ۱-۹- ارزشیابی کار		
دارکشی قالیچه با ۱/۵ متر مربع مساحت با کیفیت	G۴	گروه ارزشیابی کار		درج شده در جدول استاندارد دارکشی (جدول شماره ۲) به وسیله ابزارهای دارکشی در ۳۰ دقیقه		
		سطح شایستگی		آگاهی، پایه		

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و ...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری / نمره دهی)	نمره
۱	پهن و ثابت کردن فرش	فضای کارگاهی با کف چوبی دستگاه تهویه نور مناسب	بالاتر از حد انتظار	پهن و ثابت کردن فرش و استفاده بهمینه از تخته دارکشی با توجه به ابعاد فرش ها	۳
			در حد انتظار	پهن و ثابت کردن فرش	۲
			پایین تر از حد انتظار	۱۰ درصد عدم توجه به ابعاد فرش و از بین رفتن فضای مفید دارکشی	۱
۲	گونیا کردن فرش	فضای کارگاهی با کف چوبی دستگاه تهویه نور مناسب نیخ متر	بالاتر از حد انتظار	-	۳
			در حد انتظار	گونیا کردن فرش	۲
			پایین تر از حد انتظار	۵ درصد عدم دقت در ابعاد صحیح فرش و گونیا کردن	۱
۳	کشیدن و تصحیح کردن ابعاد فرش با روش مورد نیاز	فضای کارگاهی با کف چوبی دستگاه تهویه نور مناسب چنگک فرش کشی دستگاه دارکشی لولایی دستگاه دارکشی پرسی میخ چکش میخ کش	بالاتر از حد انتظار	کشیدن و تصحیح کردن ابعاد فرش با روش مورد نیاز و بازبینی مجدد گونیا کردن	۳
			در حد انتظار	کشیدن و تصحیح کردن ابعاد فرش با روش مورد نیاز	۲
			پایین تر از حد انتظار	۵ درصد عدم دقت در کشیدن فرش و احتمال صدمه به فرش	۱
۴	تثبیت کردن اندازه فرش	فضای کارگاهی با کف چوبی دستگاه تهویه تأسیسات گرمایشی نور مناسب دستگاه بن ماری کردن سریشم پمپ و نازل برای پاشیدن سریشم سریشم و کتیرا	بالاتر از حد انتظار	تثبیت کردن اندازه فرش و بررسی فرش‌های مواد زده شده جهت اطمینان از کافی بودن میزان مواد	۳
			در حد انتظار	تثبیت کردن اندازه فرش	۲
			پایین تر از حد انتظار	۱۰ درصد عدم رعایت روش صحیح پاشیدن مواد پشت فرش	۱
شاخص‌های شایستگی ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگهداری:			قابل قبول	توجه به همه موارد	۲
			غیر قابل قبول		

بلی
 خیر

ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)

معیار شایستگی انجام کار :

کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۲ و ۳ و ۴

کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی های غیر فنی ، ایمنی، بهداشت ، توجهات زیست محیطی و نگارش

کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار

جلسه بیست و یکم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
نخ دو گره قیچی	دو گره زنی و روش های آن ابزار و مواد مورد نیاز برای دو گره زنی مراحل دو گره زنی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاہ ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- شرح روش های دو گره زنی و انواع آن (ساده و تزیینی)
- بیان تناسب دو گره ها با نوع فرش
- تشریح انواع ابزار مورد نیاز و عملکرد هریک
- بیان انواع مواد مصرفی در دو گره زنی و کاربرد هریک
- آماده کردن نخ دو گره
- دو گره زدن

فعالیت های یادگیری ساخت یافته

هنر آموز	هنر جو
نمایش عکس نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	دیدن دقت و توجه یادداشت برداری تقلید و تکرار تمرین و ممارست پرسش و پاسخ

ایمنی

پیش از شروع دو گره زنی برای جلوگیری از آسیب دیدن انگشتان دست (بر اثر کشش زیاد نخ دو گره بر روی دست) بهتر است از چسب کاغذی استفاده شود. چسب کاغذی را چند دور، دور انگشتان درگیر در دو گره زنی می پیچند.

پرسش و پاسخ

چرا برای دو گره زنی از نخ پرتاب استفاده نمی شود؟
زیرا هنگام دو گره زنی نخ به صورت متوالی حلقه شده و تاب می خورد و چنانچه نخ دو گره زنی نیز پرتاب باشد، سرویس کار را دچار زحمت کرده و سرعت کار دو گره زنی بسیار کند می شود.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها	۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری					
	مدیریت زمان					
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی‌ها	۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	پهن کردن فرش بر روی زمین				
		آماده کردن نخ دوگره				
		دوگره زنی				
	شاخص های کار	صاف کردن لبه های فرش قبل از دوگره زنی				
		کوتاه کردن ریشه های بلند و اضافی فرش				
		قرار دادن فرش بر روی پشت آن جهت دوگره زنی				
	تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.				
		۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.				

جلسه بیست و دوم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
نخ دو گره قیچی	دو گره زنی پنجره‌ای و روش کار آن

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- شرح روش‌های دو گره زنی و انواع آن (ساده و تزئینی)
- بیان تناسب دو گره‌ها با نوع فرش
- تشریح انواع ابزار مورد نیاز و عملکرد هر یک
- بیان انواع مواد مصرفی در دو گره زنی و کاربرد هر یک
- دو گره زدن

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عکس نمایش عملی توضیح و تشریح	دیدن دقت و توجه تقلید و تکرار تمرین و ممارست پاسخ و پرسش

به نظر شما چه روش‌های دیگری برای دو گره تزئینی وجود دارد که شکل و فرم‌های تزئینی بیشتری ایجاد شود؟ در کدام مناطق این نوع دو گره زنی رایج است؟ از فرم‌های تزئینی عکس بگیرید و در کلاس به اشتراک بگذارید. در مناطقی مانند قم به دلیل بافت فرش‌های نفیس ابریشمی و برای زیبایی و جلوه بیشتر این فرش‌ها چند سالی است که نوعی دو گره زنی رنگی رایج شده که در آن با دو گره‌ها ایجاد نقش می‌شود. در این نوع دو گره زنی از نخ‌های رنگی که جنس آنها از ابریشم مصنوعی است استفاده می‌شود.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	۱	۲	۳	
				مسئولیت پذیری
				مدیریت زمان
نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
فراپند کار	۱	۲	۳	
				قراردادن فرش بر روی پشت آن جهت دو گره زنی
				صاف کردن لبه‌های فرش قبل از دو گره زنی
				کوتاه کردن ریشه‌های بلند و اضافی فرش
				دو گره زنی
شاخص های کار	۱	۲	۳	
				به کارگیری نخ مناسب دو گره زنی
				دسته بندی درست تعداد چله‌ها برای دو گره زنی
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص‌های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>			

جلسه بیست و سوم

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
توضیح انواع شیرازه متصل و منفصل معرفی ابزار مورد نیاز نمایش انواع شیرازه‌ها	نخ تراز خامه های رنگی متناسب با نوع کار سوزن شیرازه دوزی قیچی فندک

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- تشریح شیرازه زدن و انواع آن (متصل - منفصل)
- تشریح انواع ابزار شیرازه منفصل و عملکرد هر یک
- بیان انواع مواد مصرفی در شیرازه زدن و کاربرد هر یک
- دوختن انواع شیرازه منفصل به تناسب نوع فرش
- پیچیدن انواع شیرازه منفصل به تناسب نوع فرش

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عملی نمایش عکس تشریح و توضیح پرسش و پاسخ	مشاهده دقت و توجه تمرین و ممارست یادداشت برداری پاسخ و پرسش

دانش افزایی

ندارد

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	۱	۲	۳	
				مسئولیت پذیری
				مدیریت زمان
نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
شایستگی های فنی	۱	۲	۳	
				آشنایی با انواع شیرازه منفصل
				آشنایی با ابزار و مواد شیرازه منفصل
				روش دوختن شیرازه منفصل (ساده)
				روش پیچیدن شیرازه منفصل
فرایند کار				
شاخص های کار				
				مشخص کردن قسمت‌های آسیب دیده فرش
				انتخاب نخ و سوزن مناسب جهت شیرازه‌دوزی
				انتخاب نوع شیرازه دوزی متناسب با نوع فرش
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>			

جلسه بیست و چهارم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
نخ تراز خامه‌های رنگی سوزن قیچی	شیرازه پیچی منفصل (ساده) مراحل شیرازه پیچی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمندی

- تشریح شیرازه منفصل (ساده)
- تشریح انواع ابزار شیرازه‌زدن و عملکرد هر یک
- بیان انواع مواد مصرفی در شیرازه‌زدن و کاربرد هر یک
- دوختن شیرازه ساده به تناسب نوع فرش
- پیچیدن شیرازه ساده به تناسب نوع فرش

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عکس نمایش عملی پرسش و پاسخ توضیح و تشریح	مشاهده دقت و توجه تمرین و ممارست پاسخ و پرسش

دانش افزایی

ندارد

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو
شایستگی‌های غیر فنی، توجهات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت،	مسئولیت پذیری						
	مدیریت زمان						
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو
	تشریح انواع شیرازه منفصل						
	تشریح انواع ابزار مصرفی در شیرازه‌زنی						
	آماده کردن فرش جهت شیرازه‌دوزی						
	آماده کردن فرش جهت شیرازه‌پیچی						
فرایند کار	پهن کردن فرش به سمت پشت آن						
	قیچی کردن چند رج از فرش به منظور صاف کردن آن						
	انجام عملیات موگیری در فرش‌های تخت باف						
	انتخاب نخ و سوزن مناسب جهت شیرازه‌پیچی						
	دوختن شیرازه متناسب با نوع فرش						
شاخص‌های کار							
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی‌مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص‌های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>						

جلسه بیست و پنجم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
خامه‌های رنگی نخ تراز سوزن قیچی	تشریح شیرازه پیچی منفصل (دو رنگ) موگیری کردن مراحل کار شیرازه پیچی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- تشریح شیرازه زدن منفصل (دو رنگ)
- تشریح انواع ابزار شیرازه زدن و عملکرد هر یک
- بیان انواع مواد مصرفی در شیرازه زدن و کاربرد هر یک
- دوختن انواع شیرازه به تناسب نوع فرش
- پیچیدن انواع شیرازه به تناسب نوع فرش
- موگیری شیرازه

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته

هنرآموز	هنرجو
نمایش عکس نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	دیدن دقت و توجه تکرار تمرین و ممارست پاسخ و پرسش

دانش افزایی

برخی از شیرازه‌های دورنگ نشانه و جزئی از شناسنامه دست‌بافته‌های مناطق خاصی از کشور هستند.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو
توجهات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت، شایستگی های غیر فنی،	مسئولیت پذیری						
	مدیریت زمان						
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو
	آشنایی با شیرازه زدن دو رنگ						
	شیرازه زدن دو رنگ						
	انجام موگیری						
فرایند کار	آماده کردن صحیح نخ دو رنگ جهت شیرازه پیچی						
	انتخاب روش مناسب شیرازه پیچی دو رنگ						
	انتخاب رنگ مناسب نخ جهت شیرازه پیچی دو رنگ						
شاخص های کار							
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>						

جلسه بیست و ششم

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
تشریح شیرازه پیچی متخاصم موگیری کردن و سر صافی مراحل کار شیرازه پیچی متخاصم	قیچی سوزن نخ تراز خامه های رنگی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- تشریح شیرازه زدن منفصل (متخاصم یا جناقی)
- تشریح انواع ابزار شیرازه زدن و عملکرد هر یک
- بیان انواع مواد مصرفی در شیرازه زدن و کاربرد هر یک
- دوختن انواع شیرازه به تناسب نوع فرش
- پیچیدن انواع شیرازه به تناسب نوع فرش

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرچو
نمایش عکس نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	دیدن دقت و توجه تمرین و ممارست یادداشت برداری پاسخ و پرسش

پرسش و
پاسخ

به نظر شما شیرازه جناقی بیشتر در چه فرش‌هایی و در چه مناطقی استفاده می‌شود؟ این نوع شیرازه‌ها (مخصوصاً شیرازه جناقی دو رنگ) بیشتر در فرش‌های عشایری روستایی مناطق فارس دیده می‌شود و شیرازه جناقی ساده در فرش‌های عشایر شاهسون، افشار، رخی عشایر کرد، ترکمن و ... متداول است.

نمونه شیرازه جناقی یک‌رنگ و دورنگ در کنار یکدیگر

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو	
توجهات زیست محیطی، فنی، ایمنی و بهداشت، شایستگی های غیر	۱	۲	۳		
				مسئولیت پذیری	
				مدیریت زمان	
نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های فنی	فرایند کار	۱	۲	۳	آشنایی با شیرازه زدن متخاصم یا جناقی
					انجام شیرازه زدن متخاصم یا جناقی
					انجام موگیری و صاف کردن کنار فرش
	شاخص های کار				انتخاب نخ دو رنگ جهت شیرازه پیچی
					مشخص کردن جای مناسب جهت شروع شیرازه پیچی دو رنگ
					انجام موگیری در تمام مراحل شیرازه پیچی
					رعایت کردن فاصله مناسب شیرازه پیچی تا آخرین مرحله
تذکر	<p>۱- هتراآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>				

جلسه بیست و هفتم

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
شیرازه دوختنی پیچیدنی روش کار و مراحل آن سر صافی و موگیری دولا تاب کردن نخ	نخ تراز نخ خامه‌های رنگی قیچی نخ سوزن دوزی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- دوختن انواع شیرازه دوختنی پیچیدنی
- پیچیدن انواع شیرازه دوختنی پیچیدنی به تناسب نوع فرش

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عکس نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	دیدن دقت و توجه تمرین و تکرار پاسخ و پرسش

دانش‌افزایی

پرسش و پاسخ

با دوستان خود مشورت کنید: تفاوت این نوع شیرازه با نوع اول در چیست؟ معایب و محاسن هر یک از شیرازه‌ها را بیان کنید و در مورد ویژگی‌های هر یک بحث و گفت‌وگو کنید. هنرجویان بایستی شیرازه‌هایی که در مناطق خودشان یافته می‌شود را تشریح کنند و معایب و محاسن آنها را با پرسش از بافندگان حرفه‌ای همان مناطق بیابند.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
	۱	۲	۳	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی				
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
فرایند کار				
شاخص های کار				
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.			
	۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.			

جلسه بیست و هشتم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
<p>نخ تراز خامه‌های رنگی سوزن شیرازه سوزن شماره ۱ نخ سوزن کاری قیچی میخ</p>	<p>شیرازه پیچیدنی دوختنی (قیطانی) و مراحل کار آن سر نخ زنی و سرصافی لبه قالی پیچیدن شیرازه دوختن شیرازه</p>

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- تشریح شیرازه پیچیدنی دوختنی (قیطانی)
- بیان انواع مواد مصرفی در شیرازه زدن و کاربرد هر یک
- سر نخ زنی و سرصافی لبه قالی
- دوختن انواع شیرازه به تناسب نوع فرش
- پیچیدن انواع شیرازه به تناسب نوع فرش

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
<p>نمایش عکس نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ</p>	<p>مشاهده دقت و توجه تمرین و ممارست پاسخ و پرسش تقلید و تکرار</p>

دانش افزایی

ندارد

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
	۱	۲	۳	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی				مسئولیت پذیری
				درستکاری و کسب روزی حلال
				مدیریت زمان
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
				آشنایی با شیرازه پیچی دوختنی (قیطانی)
				انجام شیرازه زنی
				آشنایی با سرنخ زنی و سرصافی
فرایند کار				آماده کردن قیطان مناسب
				توجه به میزان ضخامت مورد نیاز و مناسب برای شیرازه
				آماده کردن نخ دو لا تاب
شاخص‌های کار				
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی‌مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص‌های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>			

جلسه بیست و نهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
قیچی پرداخت درفش ماژیک	سر نخ زنی و سر صافی عوامل ایجاد سر نخ در فرش روش های اصلاح آن (قیچی، درفش و نیش قلم) روش های پیشگیری از ایجاد سر نخ سر صافی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- تشریح سرنخ زدن و انواع آن (درفشی - قیچی کاری)
- تشریح هم اندازه کردن چله های فرش
- تشریح انواع ابزار مورد نیاز سرنخ زدن و سرصافی
- زدن انواع سرنخ
- صاف کردن چله های فرش و برش یک اندازه آنها

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش تصویر نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	دیدن و توجه کردن تقلید و تکرار تمرین و ممارست پاسخ و پرسش

چرا پودهای نمایان شده از فرش را از همان نقطه قیچی نمی‌کنند؟ چنانچه فاصله بین دو پود از هم بسیار کم باشد، پودها را با درفش کمی عقب‌تر خارج کرده سپس قیچی می‌کنند. زیرا اگر از همان نقطه قیچی شوند ایجاد حفره کوچکی که به اصطلاح به آن چال شدگی می‌گویند، می‌شود.

پرسش و پاسخ

هنگام کار با قیچی مراقب انگشتان دست خود باشید.

ایمنی و بهداشت

ارگونومی: اصول صحیح نشستن در حین کار رعایت شود.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
	۱	۲	۳	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری			
	درستکاری			
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
	آشنایی با سرنخ زدن و انواع آن (درفشی - قیچی کاری)			
	هم اندازه کردن چله های فرش			
	زدن انواع سرنخ			
	صاف کردن چله های فرش و برش یک اندازه آنها			
فرایند کار	پهن کردن فرش از سمت روی آن			
	نگه داشتن سرنخ با نوک قیچی			
	آسیب وارد نکردن به پرزهای سالم فرش			
	قیچی کردن سرنخ			
	استفاده صحیح از درفش برای سرنخ زنی			
شاخص های کار				
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>			

جلسه سی ام

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
چرم آماده نواری سوزن چرم دوزی نخ چرم دوزی	چرم دوزی و تشریح آن انواع روش های چرم دوزی کاربرد چرم دوزی در فرش روش کار و مراحل چرم دوزی

ابزار کمک آموزشی

- استفاده از دستگاه ویدئو پروژکتور
- لوح فشرده عکس

اهداف توانمند سازی

- تشریح چرم دوزی
- تشریح انواع دوخت چرم (زیگزاگی - N شکل - لوزی)
- تشریح انواع ابزار چرم دوزی و عملکرد هر یک
- بیان انواع مواد مصرفی در چرم دوزی و کاربرد هر یک
- دوختن چرم به صورت زیگزاگی در کنار لبه های پشتی فرش با نخ و سوزن
- دوختن چرم به صورت N شکل در کنار لبه های پشتی فرش با نخ و سوزن
- دوختن چرم به صورت لوزی در کنار لبه های پشتی فرش با نخ و سوزن

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عکس نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ یادآوری نکات ایمنی	مشاهده دقت و توجه تمرین و ممارست تقلید و تکرار پاسخ و پرسش

دانش افزایی

ندارد

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
	۱	۲	۳	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی			مسئولیت پذیری	
			درستکاری و کسب روزی حلال	
			مدیریت زمان	
شایستگی های فنی	فرایند کار		عناوین شایستگی ها	خود ارزیابی هنرجو
			شرح انواع دوخت چرم (زیگزاگی - لوزی - شترگلو)	
			دوختن چرم به صورت زیگزاگی در کنار لبه های پشتی فرش با نخ و سوزن	
			دوختن چرم به صورت لوزی در کنار لبه های پشتی فرش با نخ و سوزن	
شاخص های کار			آماده کردن میزان مناسب چرم و مقوا برای دوخت	
			انتخاب نوع مناسب چرم دوزی متناسب با فرش	
تذکر	<p>۱- هتراآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار داده و مراحل باقی مانده را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- شاخص های دیگر را که هنگام ارزشیابی مدنظر دارید نیز به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>			

نام و نام خانوادگی:		شماره ملی:	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	حرفه: کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت	L۲	استاندارد عملکرد کار:
کد وظیفه	۰۷ وظیفه: تکمیل فرش	گروه کاری	G۵	دوگانه زنی یک متر با کیفیت درج شده در جدول استاندارد سرویس کاری فرش (جدول شماره ۵) با استفاده از نخ در مدت زمان ۳۰ دقیقه
کد کار	۰۷۰۱۱ سرویس کار فرش	سطح شایستگی	آگاهی، پایه	شیرازه زنی یک متر با کیفیت درج شده در جدول استاندارد سرویس کاری فرش (جدول شماره ۵) با استفاده از پشم و سوزن در مدت زمان ۶۰ دقیقه
				چرم دوزی یک متر با کیفیت درج شده در جدول استاندارد سرویس کاری فرش (جدول شماره ۵) با استفاده از چرم و سوزن و نخ چرم در مدت زمان ۱۵ دقیقه

۱- شرایط انجام کار:

- سالن با کف موزاییک (حدود ۴۰ تا ۵۰ متر مربع)
- نور مناسب - قیچی
- برس - سوزن - درفش - گزن
- پشم - شیرازه - ایریشم
- چرم - نخ چرم دوزی - جعبه ابزار

۲- شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار:

جدول شماره ۵ - استاندارد سرویس کاری فرش

نوع فرش	دو گره زنی	شیرازه زنی	چرم دوزی
اعلا	۴ تا ۵ نخ چله با هم گره زده می‌شوند	شیرازه منفصل با پشم مرینوس یا پشم ترکیب شده با مواد دوخته می‌شود	فاصله دوخت‌ها ۴ تا ۵ سانتی متر بر روی چرم با عرض ۴ سانتی متر
تجارتی	۶ تا ۷ نخ چله با هم گره زده می‌شوند	شیرازه متصل با پشم معمولی پیچیده می‌شود	فاصله دوخت‌ها ۵ تا ۶ سانتی متر بر روی چرم با عرض ۴ سانتی متر

۳- نمونه و نقشه کار:

- پوشیدن لباس فرم مناسب - نظافت محل کار
- بهن کردن فرش - دو گره زدن
- دوختن یا پیچیدن شیرازه به تناسب فرش
- زدن سرنخ یا قیچی یا درفش به تناسب فرش
- دوختن چرم به لبه‌های پشت فرش
- برس زدن چله‌های فرش
- قیچی زدن و یک اندازه کردن چله‌ها

۴- ابزار ارزشیابی:

مشاهده - پرسش و پاسخ - لیست واریسی

۵- ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار:

- سالن با کف موزاییک متناسب با مترآز و تعداد فرش (حدود ۴۰ تا ۵۰ متر مربع)
- نور مناسب (تلفیقی از نور زرد و سفید)
- قیچی - برس
- سوزن (چرم دوزی - شیرازه زنی)
- درفش - گزن
- پشم شیرازه (دباغی - مرینوس - موادی)
- ایریشم - چرم - نخ چرم دوزی - جعبه ابزار
- دفترچه برای ثبت مشخصات و شماره فرش

۶- تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری:

- خشک کردن فرش (۰۷۰۸)
- دارکشی فرش (۰۷۰۱۰)

نمون برگ ۱-۹- ارزشیابی کار		 وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش	
نام و نام خانوادگی:	شماره ملی:	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	حرفه: کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت	L۲
کد وظیفه	۰۷	وظیفه: تکمیل فرش	گروه ارزشیابی کار
کد کار	۰۲۰۱۱	کار: سرویس کار فرش	سطح شایستگی
		آگاهی، پایه	

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و ...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری/نمره دهی)	نمره
۱	دو گره زنی	سالن با کف موزاییک (حدود ۴۰ تا ۵۰ متر مربع) نور مناسب نخ دوگره - ابریشم - جعبه ابزار ۱ متر مربع فرش - ۱۰ دقیقه زمان	بالاتر از حد انتظار	دو گره زدن با ظرافت بیشتر از حد استاندارد	۳
			در حد انتظار	دوگره زدن در حد متعارف	۲
			پایین تر از حد انتظار	دوگره زدن با ظرافت کمتر از حد استاندارد	۱
۲	شیرازه پیچی و شیرازه دوزی	سالن با کف موزاییک (حدود ۴۰ تا ۵۰ متر مربع) نور مناسب سوزن - پشم شیرازه - جعبه ابزار - قیچی ۱ متر مربع فرش - ۱۵ دقیقه زمان	بالاتر از حد انتظار	شیرازه پیچی و شیرازه دوزی با ظرافت بیشتر از حد استاندارد و استفاده از مواد مرغوب	۳
			در حد انتظار	شیرازه پیچی و شیرازه دوزی در حد متعارف	۲
			پایین تر از حد انتظار	شیرازه پیچی و شیرازه دوزی با ظرافت کمتر از حد استاندارد و استفاده از مواد نامرغوب	۱
۳	سرنخ زنی و سرفافی	سالن با کف موزاییک (حدود ۴۰ تا ۵۰ متر مربع) نور مناسب قیچی - برس - درفش گزن جعبه ابزار - ۱ متر مربع فرش - ۱۰ دقیقه زمان	بالاتر از حد انتظار	سر نخ زنی و سرفافی و بیرون آوردن سرنخ‌ها با درفش از پشت فرش	۳
			در حد انتظار	سر نخ زنی و سرفافی	۲
			پایین تر از حد انتظار	۵ درصد عدم دقت کافی در زدن سرنخ‌ها و سوراخ شدن فرش	۱
۴	چرم دوزی	سالن با کف موزاییک (حدود ۴۰ تا ۵۰ متر مربع) نور مناسب سوزن - چرم - نخ چرم دوزی - جعبه ابزار - ۱ متر مربع فرش - ۵ دقیقه زمان	بالاتر از حد انتظار	چرم دوزی با رعایت فواصل کوتاه در کوک‌ها و دوباره دوزی	۳
			در حد انتظار	چرم دوزی در حد متعارف	۲
			پایین تر از حد انتظار	۵ درصد عدم دقت در رعایت فاصله کوک‌ها در هنگام دوخت چرم	۱
	درستی‌کاری (NY۳) مسئولیت‌پذیری (NY۲) قرار دادن ابزارهای تیز در جعبه مخصوص رعایت ارگونومی صحیح نشستن دقت کافی هنگام استفاده از ابزار ضایعات پشم و نخ اندکی که از این مرحله باقی می‌ماند همراه با دیگر ضایعات بسته‌بندی شده از کارخانه خارج می‌شود.	قابل قبول	توجه به همه موارد	۲	
		غیر قابل قبول			
		قبول			

☐ بلی ☐ خیر	ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)
معیار شایستگی انجام کار: کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۱ و ۲ و ۳ و ۴ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار	

- ۱ استاندارد شایستگی حرفه رشته صنایع دستی، دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ۱۳۹۳.
- ۲ استاندارد ارزشیابی رشته صنایع دستی، دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ۱۳۹۳.
- ۳ راهنمای برنامه درسی رشته صنایع دستی، دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ۱۳۹۴.
- ۴ راهنمای برنامه درسی (درس پرداخت و سرویس کاری فرش پایه یازدهم) رشته صنایع دستی، فرش، دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ۱۳۹۵.
- ۵ کتاب درسی پرداخت و سرویس کاری فرش، آموزش و پرورش، ۱۳۹۶.
- ۶ ضمیمه کتاب درسی همراه هنرجو رشته صنایع دستی - فرش، آموزش و پرورش، ۱۳۹۵.
- ۷ نیازسنجی شغلی رشته صنایع دستی - دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ۱۳۹۳.
- ۸ شیوه‌نامه نحوه ارزشیابی دروس شایستگی‌های فنی و غیرفنی شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش، شماره ۰۰/۴۸۲/۲۱۱۴ مورخ ۰۳/۱۱/۹۵.

همراه آموزان محترم، می‌توانند نظرهای اصلاحی خود را درباره مطالب این کتاب از طریق نامه بد نشانی تهران -

صندوق پستی ۴۸۷۴ / ۱۵۸۷۵ - گروه درسی مربوط و یا پیام‌نگار tvoccd@roshd.ir ارسال نمایند.

وب‌گاه: www.tvoccd.medu.ir

دقت تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

